

XV Міжнародна науково-практична конференція

«ГРУДНЕВІ ЧИТАННЯ 2024»

«Фінансовий бізнес:
стійкість, інклюзивність і
соціальна відповідальність»

05-06 грудня 2024 року

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

КИЇВ 2024

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА
ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СТРАХУВАННЯ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА
РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ
ФОНД ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ
УНІВЕРСИТЕТ МЕНДЕЛЯ (ЧЕХІЯ)
ЛІГА СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ «СТРАХОВИЙ БІЗНЕС»
ЦЕНТР БІЗНЕС-СТРАТЕГІЙ «ПЕРСПЕКТИВА»
AFLATON INTERNATIONAL

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

XV Міжнародна науково-практична конференція

ГРУДНЕВІ ЧИТАННЯ

***«Фінансовий бізнес: стійкість, інклюзивність і
соціальна відповідальність»***

*До 190-річчя університету,
80-річчя економічного факультету і
15-річчя кафедри страхування, банківської справи та
ризик-менеджменту*

5-6 грудня 2024 року

КИЇВ – 2024

УДК 336

Редакційна колегія: А.І. Ігнатюк; д-р екон. наук, проф.; Н.В. Приказюк, д-р екон. наук, проф.; Л.А. Анісімова, канд. ф.-м. наук, доц.; О.В. Любкіна, д-р екон. наук, проф.; Р.В. Пікус, канд. екон. наук, проф.; Н.І. Версаль, д-р екон. наук, проф.; А.С. Шолойко, д-р екон. наук, проф.

Рецензенти:

І.О. Лютий – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів Київського національного університету імені Тараса Шевченка

М.Й. Малік – доктор економічних наук, професор, академік НААН України, головний науковий співробітник ННЦ «Інститут аграрної економіки»

*Рекомендовано кафедрою страхування, банківської справи та
ризик-менеджменту економічного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(Протокол № 7 від 28 листопада 2024 року)*

Фінансовий бізнес: стійкість, інклюзивність і соціальна відповідальність: збірник тез доповідей XV Міжнародної науково-практичної конференції Грудневі читання. За заг. ред. Н.В. Приказюк. Київ, 2024. Вип. XV. 202с.

ISBN 978-617-8456-35-1

Збірник містить матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції, що проходила 5-6 грудня 2024 року на економічному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Для науковців, державних службовців, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти.

Дякуємо «Асоціації випускників та друзів економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка» за допомогу в організації конференції «Грудневі читання»

Матеріали публікуються в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть особисту відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, а також за якість і достовірність представленого тексту.

©Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2024

ЗМІСТ

Алексеевко Л. М. ПРЕФЕРЕНЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ	7
Анкудович М.І. РОЗВИТОК ПОСЛУГ ІЗ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД СТИХІЙНИХ ЛИХ В УМОВАХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН	9
Баришовець В.О. МОДИФІКАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ COVID-19	11
Батюта А.І., Бурба М.В. РОЗВИТОК ПРОЦЕСІВ ЗЛИТТЯ ТА ПОГЛИНАННЯ НА СТРАХОВОМУ РИНКУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	13
Башловка К.А. ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ ПОВЕРНЕННЯ МІГРАНТІВ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ УКРАЇНИ	15
Березовенко Т.Ю. ДЕПОЗИТИ ТА КРЕДИТИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ЯК ЗМІНЮЮТЬСЯ ФІНАНСОВІ ПРІОРИТЕТИ УКРАЇНЦІВ	17
Бівалькевич Є.Б. СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ФІНАНСОВИЙ РИЗИК СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	19
Борисова В.А. МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ДРОНІВ ПРИ СТРАХУВАННІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ РИЗИКІВ	21
Борисюк В.М., Ворончук Є.В. ЧИ Є ЗВ'ЯЗОК МІЖ РІВНЕМ ЦИФРОВИХ НАВИЧОК І ВВП У КРАЇНАХ ЄВРОПИ?	23
Власюк М.С. СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ БАНКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	25
Внукова Н.М., Завгородня М.В. ЗНАЧЕННЯ ЗАЛУЧЕНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ МИТНОГО ПРОЦЕСУ	27
Войтович Л.М., Крупка І.М. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ НА СТРАХОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ	29
Волосович С.В. ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ VIGTESH У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДОБРОБУТУ ДОМОГОСПОДАРСТВ	31
Гайдук І.С. МІНІМІЗАЦІЯ РИЗИКУ ЗАСТОСУВАННЯ НЕОБҐРУНТОВАНОЇ СТРАТЕГІЇ В СИСТЕМІ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ	33
Галушка В.В. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В РОЗРІЗІ ОПЕРАЦІЙ M&A	35
Герус Д.О. РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ У ФІНАНСОВОМУ БІЗНЕСІ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	37
Гудзь Г.О. РИЗИКИ У ЕПОХУ INDUSTRY 4.0: ВИКЛИКИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ЗАГРОЗАМИ	39
Гузела І.А., Кнейслер Е.Г. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	40
Димніч Д.В. БІДНІСТЬ ТА НЕРІВНІСТЬ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ: ПОРІВНЯННЯ ПІДХОДІВ ТА ТЕОРІЇ	43
Дмитренко К.І. ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	45
Дорошенко А.Р. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ «СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ»	47
Дубова Д.В. ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ: РОЛЬ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДВИЩЕННІ СТІЙКОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙ	49
Дудник Я.В. ЕКОЛОГІЧНО-СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В УКРАЇНІ	51

Економова Ю.О. ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	53
Ерастов В.І. РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ФІНАНСОВОМУ ТРЕЙДІНГУ	55
Заверуха Д.І. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ УЧАСНИКІВ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ	57
Запорожець М.Ю. ОСОБЛИВОСТІ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ НБУ В УМОВАХ ВІЙНИ	59
Засадний Б.А., Ващенко Ю.Ф. ІТ АУДИТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ УСТАНОВАМИ	61
Каганець Ю.В. ЗАСТОСУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ УКРАЇНСЬКИМИ БАНКАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	63
Клапків Ю.М. СТРАХУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ КЕРІВНИЦТВА, ІМПАКТ НА КОРПОРАТИВНУ СТІЙКІСТЬ	65
Клименко Д.О. РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО ЛІЗИНГУ В УКРАЇНІ	67
Коваленко Ю.М. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ РИНКУ ДЕРЖАВНИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В УКРАЇНІ	69
Коваленко Ю.О. РОЛЬ САНКЦІЙ У СВІТОВІЙ ФІНАНСОВІЙ СИСТЕМІ	71
Ковальов М.С. БУФЕРИ КАПІТАЛУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАБІЛЬНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ В УКРАЇНІ	73
Козаченко О.І. ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СТІЙКІСТЬ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	75
Коняхіна А.І., Чеботарьов В.А. РОЛЬ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ У ПОКРАЩЕННІ СИСТЕМ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ В НЕСТАБІЛЬНИХ УМОВАХ	77
Коцупал О.В. ФІНАНСОВЕ БЮДЖЕТУВАННЯ НА ОСНОВІ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ	79
Крамарчук С.Д. ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ БАНКІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	81
Красьоха О.В. НЕДЕРЖАВНЕ ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ – СКЛADOVA СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ	83
Лавриненко Ю.С. ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ	85
Лещенко І.О. ОСНОВИ ЕКОЛОГО-СОЦІАЛЬНОГО РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ БАНКУ	87
Лобова О.М. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ Р2Р СТРАХУВАННЯ	90
Лозова Г.М., Клименко В.В. СТРАХУВАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ ІННОВАЦІЙ У ТРАНСПОРТНОМУ СЕКТОРІ	92
Ломоносов Д.С. СУЧАСНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ РИЗИКУ НЕПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	94
Макогон В.Д., Ватрушкін А.О., Прохорович О.В. СТІЙКІСТЬ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	96
Мисловська С.Я. ВПЛИВ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БАНКІВ НА ЇХНЮ УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНИХ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМАХ	98
Мінаєва А.С. ОРГАНІЗАЦІЯ СТРАХУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МИТНИХ БРОКЕРІВ	100
Мінько Н.В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ФІНАНСОВОГО БІЗНЕСУ У ВОЄННІ ЧАСИ	102
Мордатенко О.К. СТРАХУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЛАСНИКІВ ЗБРОЇ В УМОВАХ ВІЙНИ	103
Моташко Т.П. РИЗИКИ ОНЛАЙН ДИСТРИБУЦІЇ КРЕДИТНИХ ПРОДУКТІВ	105
Мохонько Д.І. ЗМІЦНЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ВІЙНИ	107

Набокова А.Є., Чернюшок Л.Ю. ВПЛИВ ВІЙНИ НА РИНОК СТРАХУВАННЯ ПЕРЕВЕЗЕНЬ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ	109
Наливайко М.П. ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ПОЗИЧАЛЬНИКІВ У ПРАВОВИХ СИСТЕМАХ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	111
Никонець К.П. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ З ВИКОРИСТАННЯМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	113
Олійник Н.І. ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ ЯК ЗАСІБ АДАПТАЦІЇ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ДО ФІНАНСОВИХ КРИЗ	115
Онищенко Б.Р. РОЛЬ ESG ПРИ ОЦІНЦІ КОМПАНІЙ ІЗ ІТ-СЕКТОРУ	117
Пашнюк О.Я. ІНКЛЮЗИВНІ ЦИФРОВІ ФІНАНСОВІ ПРОДУКТИ ТА ПОСЛУГИ: ДОСВІД РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РІЗНИХ ЦІЛЬОВИХ ГРУП	119
Переворська В.І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ	121
Пецирківська С.Ю. СОЦІАЛЬНИЙ АСПЕКТ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ	123
Пікус Р.В., Черкасенко В.Ю. ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА РОЗВИТОК СТРАХУВАННЯ	125
Плешакова Н., Яфінович О. РЕГУЛЮВАННЯ КРАУДФАНДИНГУ: КРОК ДО ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	127
Подольчук О.В. ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ЯКОСТІ СТРАХОВОГО ПРОДУКТУ	129
Поліщук І.В. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ АДАПТИВНОГО ПРИЙНЯТТЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ СТРАХОВИМИ КОМПАНІЯМИ	130
Приказюк Н.В. СУЧАСНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ НАСЕЛЕННЯ В ЄВРОПІ	132
Прокоф'єва О.В. ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ПЕРЕСТРАХУВАННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	134
Рябко Є.В. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКУ В УМОВАХ КРИЗИ	136
Севостьянов Є.В. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «АВТОТРАНСПОРТНЕ СТРАХУВАННЯ»	138
Сосновська М.І. ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА СТРАТЕГІЇ ЇХ ПОДОЛАННЯ	140
Спасіченко О.В. СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	143
Стельмах Д.В. МЕТОДИ ПОБУДОВИ РИЗИК-ПРОФІЛЮ КОМПАНІЇ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БІЗНЕСУ	146
Стецюк Т.І., Нельга С.П. ФУНКЦІЯ КОНТРОЛЮ ТА ЇЇ РОЛЬ В УПРАВЛІННІ СТРАХОВОЮ КОМПАНІЄЮ	148
Тарасюк С.С. ТРАНСФОРМАЦІЯ РИНКУ СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЛАСНИКІВ НАЗЕМНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ: ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ	150
Ткаченко А.П. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ДІАГНОСТИКИ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ	152
Трейтак О.О. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ЦИФРОВІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРЕВАГИ ДЛЯ БІЗНЕСУ ТА ДОМОГОСПОДАРСТВ	155
Третяк Д.Д. МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ КОМПЛАЄНС-РИЗИКОМ БАНКУ	157
Харабара В.М., Грешко Р.І. FİNTECH В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ	159
Хирбу В.О. РОЛЬ ДЕРЖАВНИХ ТА ПРИВАТНИХ ІНСТИТУЦІЙ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ЛІКВІДНОСТІ ТА ЗАЛУЧЕННЯ КАПІТАЛУ В ФОНДОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ	161

Ходжаян А.О., Обухов І.Є. КОМУНІКАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	163
Чернявка В.А. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ОЦІНКИ ВПЛИВУ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ НА РІВЕНЬ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БАНКІВ	166
Швець А.В. ВАЖЛИВІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИК РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ В ЛОГІСТИЦІ ТА УПРАВЛІННІ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАЧАННЯ	168
Шевченко В.Ю., Парубець С.О. ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ БАНКАХ	170
Шірінян А.А., Шірінян Л.В. СТРАХОВЕ УБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ: АТОМАРНА І ПЛАНЕТАРНА МОДЕЛІ ПОБУДОВИ РИНКУ	172
Шкварун М.В. ІНТЕГРАЦІЯ БАНКІВСЬКОГО ТА СТРАХОВОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ	173
Шолойко А.С. ПОРІВНЯННЯ МЕТОДИК ОЦІНЮВАННЯ СИСТЕМ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ	175
Шуневич Д.О. СТРАХОВЕ ШАХРАЙСТВО ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ	177
Юрченко О.О. ЗЕЛЕНІ ОБЛІГАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ В УКРАЇНІ	179
Юхименко В.М. ЦИФРОВІ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ В ЕПОХУ INDUSTRY 4.0 ТА РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ В ІНКЛЮЗІЇ СПОЖИВАЧІВ	181
Яцик А.О. ОСОБЛИВОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	183
Atalawei M.E. BUDGETING IN THE FIELD OF FINANCIAL MANAGEMENT OF INDIVIDUAL DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES	185
Hou P. THE TENDENCIES OF FINANCIAL TRADING FACING RISKS UNDER GLOBALIZATION: NATIONAL CASES	186
Lemishko O., Shevchenko N. DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT INDICATORS	188
Lomonosova L.S. THE ROLE OF GENERATIVE AI IN ENHANCING RISK MANAGEMENT	190
Petrukha S., Konovalenko D. VETERAN BUSINESS: ISSUES OF INCLUSION AND BUDGET SUPPORT	192
Versal N., Rašticová M., Honchar I., Balytska M. WHAT MOTIVATES ECONOMICS STUDENTS TO USE ARTIFICIAL INTELLIGENCE?	194
Volokhova L. ETHICS AND RESPONSIBILITY OF FINANCIAL BUSINESS	196
Делас В.А., Рак Р.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ ВЕНЧУРНОГО КАПІТАЛУ НА ДІЯЛЬНІСТЬ КОРПОРАЦІЇ	198
Ткаченко Н.В. ДІЯЛЬНІСТЬ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	200

ПРЕФЕРЕНЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ

Алексєєнко Л. М.

д.е.н., професор

*Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту
Західноукраїнського національного університету*

В умовах економічної глобалізації та цифрової трансформації фінансова інклюзія стає важливим чинником забезпечення сталого розвитку. Директор-розпорядник МВФ Крісталіна Георгієва визнає, що країни об'єднує не ідеалізм або філантропія, а системна турбота про власні інтереси [3]. Преференційні компетентності, які визначають спроможності споживачів і фінансових установ враховувати переваги різних груп населення, виступають важливим інструментом підвищення доступу до фінансових послуг.

Преференційна компетентність охоплює здатність адаптувати фінансові продукти та стратегії до потреб соціально вразливих груп, зокрема людей із низьким рівнем доходу, жінок та сільського населення. Це також включає етичні та інноваційні підходи у фінансовій діяльності. Дослідження преференційних компетенцій у фінансовій сфері базується на пізнанні ідей, концепцій базових моделей (теорія прийняття рішень, поведінкова економіка, теорія корисності) та постулатів міждисциплінарних наук. Екстремальні ситуації на ринку змушують змінювати як цілі, так і моделі ведення бізнесу, що потребує пошуку нових підходів щодо оптимізації обмежених ресурсів економічних агентів. Нарджес Бубакрі, Омран Гuedамі, Дев Мішра, Валід Саффар, досліджуючи феномен політично пов'язаних компаній, відзначають, що політичні преференції поширені в світовій економіці, особливо в країнах зі слабкими правовими системами, де політичні зв'язки можуть компенсувати недоліки правової інфраструктури [4, с. 541–559].

Теоретичний контент фінансової інклюзії полягає у сприянні економічному розвитку, зменшення нерівності та покращення фінансового стану громадян. Преференційну компетентність у прикладному аспекті можна досягнути за допомогою прийняття фінтех-рішень із застосуванням мобільних платформ для надання мікрокредитів та страхування у віддалених регіонах; застосуванням інклюзивного кредитування через розробку програм із низькими відсотковими ставками, зокрема для підтримки мікробізнесу.

ООН, МВФ та Світовий банк реалізують глобальні ініціативи у сфері фінансової інклюзії через програми підтримки, спрямовані на підвищення доступу до фінансових послуг. Інформаційні стратегії, які підвищують обізнаність щодо необхідності реформ та узгоджують конфлікти інтересів повинні спиратися на міцні інституційні основи, що сприяють зміцненню довіри та двосторонньому діалогу між зацікавленими сторонами і громадськістю [2]. Розширення інструментарію для розробки економічної політики з урахуванням думок громадян може забезпечити ширше суспільне визнання реформ та їхнє успішне впровадження [3]. Розвиток преференційної компетентності зумовлює ризики, пов'язані як із цифровою нерівністю, так і потенціалом штучного інтелекту у персоналізації фінансових послуг. Це актуалізує необхідність міжнародної координації для подолання регуляторних бар'єрів.

У сегменті фінансової інклюзії особлива увага приділяється ролі індивіда як багатовимірної особистості, яка функціонує одночасно в професійній, сімейній та соціальній сферах. Соціальна успішність стає фундаментальним критерієм, що визначає здатність особистості до інтеграції в різні аспекти суспільного життя, зокрема у фінансову систему. Успішне вибудовування взаємовідносин, необхідне для соціальної адаптації, вимагає розвинених індивідуально-психологічних характеристик, зокрема емоційного інтелекту, комунікативних навичок і здатності до комунікації. У фінансовому контексті це означає не лише уміння приймати ефективні рішення, але й усвідомлення впливу цих рішень на добробут інших учасників економічного середовища. З точки зору фінансової інклюзії, преференційна компетентність забезпечує етичність (інтеграцію соціально відповідальних принципів у фінансові практики),

адаптивність (врахування потреб різних груп населення); гармонізацію взаємовідносин (сприяння формуванню довіри між суб'єктами фінансової діяльності).

У контексті преференційної компетентності та глобальної фінансової інклюзії діяльність НКЦПФР відіграє важливу роль у захисті прав і інтересів інвесторів, сприяючи підвищенню фінансової грамотності та обізнаності громадян. МВФ визнає, що нагляд за фінансовим сектором повинен не тільки забезпечувати стабільність і стійкість, але й стимулювати обачне прийняття ризиків і створення цінностей [3]. Оновлення списку ненадійних інвестиційних проєктів (FFA Crypto / FFA Crypto Rise / FFA Crypto Capitalist) є прикладом реалізації політики прозорості та підзвітності, що сприяє зміцненню довіри до фінансових ринків [6]. Включення таких проєктів до відповідного реєстру акцентує увагу на необхідності обережності під час вибору об'єктів інвестування.

Преференційна компетентність у цьому контексті визначає здатність критично оцінювати інформацію про інвестиційні проєкти. Потенційні інвестори повинні враховувати, по-перше, ризики, пов'язані із діяльністю організацій, що не регулюються на території України. По-друге, у регуляторному контексті відстежувати надання недостовірної інформації про ліцензії та діяльність у країнах із розвиненими фінансовими ринками. Інвестори повинні звертатися до офіційних джерел, таких як розділ “Захист прав інвесторів” на вебсторінці НКЦПФР, або використовувати “10 ознак сумнівності інвестиційного проєкту” для самостійного аналізу.

Освічений інвестор, обізнаний щодо потенційних ризиків і методів їх оцінки, є важливим учасником стійкого фінансового ринку. Доцільно враховувати преференції у застосуванні штучного інтелекту. Дослідження МВФ показують, що при правильному управлінні штучний інтелект може підвищити темпи росту світової економіки на 0,8 процентних пункти і цього досить, щоб вийти на більш високу траєкторію росту, чим у роки до пандемії [5]. Проте для використання ШІ необхідні глобальні по своїй суті нормативні й етичні кодекси.

Підсумовуючи зазначимо, що преференційна компетентність є важливим компонентом побудови інклюзивної фінансової системи. Подальший її розвиток потребує інтеграції інноваційних рішень, освітніх програм та державного регулювання [1]. Формування преференційної компетентності забезпечує не лише зростання особистої ефективності, але й стимулює розвиток інклюзивних фінансових систем, які сприяють зменшенню економічної нерівності та побудові сталого суспільства.

1. Alekseyenko L., Tulai O., Dmytryshyn M., Bulavynets V., Savchuk S. Information Support for Financial Communication of Economic Recovery. In: Alareeni, B., Hamdan, A. (eds) Navigating the Technological Tide: The Evolution and Challenges of Business Model Innovation. ICBT 2024. Lecture Notes in Networks and Systems. 2024, vol 1083, pp. 269–282. https://doi.org/10.1007/978-3-031-67431-0_26

2. Era Dabla-Norris, Ruud de Mooij. Fiscal Policy Can Help Broaden the Gains of AI to Humanity. URL: <https://www.imf.org/en/Blogs/Articles/2024/06/17/fiscal-policy-can-help-broaden-the-gains-of-ai-to-humanity>

3. How To Do Better. URL: <https://www.imf.org/en/News/Articles/2024/10/25/sp102524-annual-meetings-ple-nary>

4. Narjess Boubakri, Omrane Guedhami, Dev Mishra, Walid Saffar. Political connections and the cost of equity capital. Journal of Corporate Finance. Vol. 18. Issue 3. June 2012. pp. 541–559. <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2012.02.005>Get rights and content

5. We Can Do Better. Curtain Raiser Speech by IMF Managing Director Kristalina Georgieva at the 2024 IMF and World Bank Group Annual Meetings. URL: <https://www.imf.org/en/News/Articles/2024/10/17/sp101724-annual-meetings-2024-curtain-raiser>

6. Оновлено список сумнівних інвестиційних проєктів: Комісія попереджає інвесторів. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/onovleno-spysok-sumnivnykh-investytsiinykh-proiektiv-komisiia-poperedzhaie-in-vestoriv/>

Наукове видання

ГРУДНЕВІ ЧИТАННЯ

*«Фінансовий бізнес: стійкість, інклюзивність і
соціальна відповідальність»*

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
XV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

*Редактор: Третяк Д.Д.
Комп'ютерна верстка: Мисловська С.Я.*